

Právo vstupu na cizí pozemek

Právo vstoupit na pozemek za účelem obhospodařování sousedních pozemků nebo staveb nelze přiznat, pokud by jím došlo bez náhrady k omezení práva vlastníka sousedícího pozemku v rozsahu blížícím se nebo se v podstatě rovnajícím povinnostem plynoucím z věcného břemene.

Právo vstoupit na pozemek za účelem obhospodařování sousedních pozemků nebo staveb nelze přiznat, pokud by jím došlo bez náhrady k omezení práva vlastníka sousedícího pozemku v rozsahu blížícím se nebo se v podstatě rovnajícím povinnostem plynoucím z věcného břemene.

(Rozsudek Nejvyššího soudu sp.zn. 22 Cdo 34/2002, ze dne 12.6.2003 v souvislosti s rozsudkem Nejvyššího soudu sp.zn. 22 Cdo 1281/200222 Cdo 1281/2002, ze dne 5.11.2002)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobců: A) I. L., B) E. L., C) B. L., D) J. L., a E) nezl. M. L., zastoupených advokátem, proti žalovaným: 1) J. U., a 2) J. U., zastoupeným advokátkou, o vstup na pozemek, vedené u Okresního soudu v Jablonci nad Nisou pod sp. zn. 11 C 401/98, o dovolání žalovaných proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 22. listopadu 2000, č. j. 35 Co 334/2000-100, ve znění opravného usnesení z 22. 11. 2000, č. j. 35 Co 334/2000-105, tak, že rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 22. listopadu 2000, č. j. 35 Co 334/2000-100, ve znění opravného usnesení ze dne 22. listopadu 2000, č.j. 35 Co 334/2000-105, se ve výroku, kterým byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé, a ve výroku o nákladech řízení, a rozsudek Okresního soudu v Jablonci nad Nisou ze dne 13. března 2000, č. j. 11 C 401/98-78, ve výroku, kterým bylo žalobě vyhověno, a ve výroku o nákladech řízení, zrušují a věc se vrací v tomto rozsahu Okresnímu soudu v Jablonci nad Nisou k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Okresní soud v Jablonci nad Nisou (dále jen „soud prvního stupně“) rozsudkem z 13. 3. 2000, č.j. 11 C 401/98-78, uložil žalovaným, že „jsou povinni umožnit žalobcům průchod a průjezd kolečkem po části parcely č. 137 v katastrálním území D. a zpět, a to v rozsahu vymezeném geometrickým plánem vyhotoveným firmou G. v. o. s. č. 479/-176/1999 schváleným Katastrálním úřadem v J. n. N. dne 7. 9. 1999, pod č. 809/99, v nezbytné míře na nezbytnou dobu, tj. v období od 15. 3. do 31. 10. každého roku maximálně 2x denně a v ostatním období maximálně 1x denně obden. Geometrický plán je nedílnou součástí rozsudku.“ (výrok I), „žalobu ve zbytku ohledně požadavku možnosti průchodu a průjezdu 3x denně v uvedeném období zamítl (výrok II) a rozhodl o nákladech řízení.

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozsudkem z 22. 11. 2000, č. j. 35 Co 334/2000-100, ve znění opravného usnesení z 22. 11. 2001, č.j. 35 Co 334/2000-105, rozsudek soudu prvního stupně potvrdil ve výroku I s upřesněním, že jde o celkový počet všech přechodů a přejezdů (výrok I), rozhodl o nákladech řízení před soudem prvního stupně (výrok II), zamítl žalobu na neomezený průchod a průjezd žalobců přes p. č. 137 v kat. území D. I (výrok III), rozhodl o nákladech odvolacího řízení (výrok IV) a dovolání proti svému rozsudku nepřipustil (výrok IV).

Odvolací soud převzal zjištění soudu prvního stupně, že žalobce je vlastníkem pozemku parc. č. 147 zahrady v kat. území D., žalovaní mají ve společném jmění manželů sousední pozemek parc. č. 137. Žalobce a další žalobci jako jeho rodinní příslušníci (manželka a děti) nemají jinou možnost přístupu na pozemek parc. č. 147 za účelem jeho obhospodařování (je na něm skleník a pěstují na něm zeleninu), než přes pozemek žalovaných parc. č. 147, ti však s průchodem žalobců přes uvedený pozemek nesouhlasí. Odvolací soud dospěl shodně se soudem prvního stupně na základě těchto zjištění k závěru, že žalovaní jsou jako vlastníci sousedního pozemku parc. č. 137 povinni umožnit žalobcům vstup na tento pozemek za účelem obhospodařování pozemku parc. č. 147 ve smyslu § 127 odst. 3 občanského zákoníku (dále jen ObčZ). Rozsah vstupu, vymezený soudem prvního stupně ve výroku I, považoval odvolací soud za odpovídající požadavkům v tomto ustanovení uvedených, tj. nezbytné době a nezbytné míře. Podle odvolacího soudu nejde o časově a rozsahem neomezený zásah do vlastnického práva žalovaných, který by měl charakter věcného břemene

Proti rozsudku odvolacího soudu podali žalovaní dovolání. Napadají výrok I rozsudku odvolacího soudu a považují rozsudek odvolacího soudu v této části za rozhodnutí po právní stránce zásadního významu. Považují za nesprávný závěr odvolacího soudu, že povinnost, která jim byla uložena vyplývá z § 127 odst. 3 ObčZ. Podle žalovaných bylo ve prospěch žalobců zřízeno bez náhrady věcné břemeno, zatěžující jejich pozemek parc. č. 137. Žalovaní navrhli, aby rozsudky soudů obou stupňů byly v napadené části zrušeny a věc byla v rozsahu zrušení vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Žalobci se k dovolání nevyjádřili.

Nejvyšší soud v řízení o dovolání postupoval podle procesních předpisů platných k 31. 12. 2000 (bod 17, hlava první, část dvanáctá zákona č. [30/2000](#) Sb.) tj. podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění před novelou provedenou zákonem č. [30/2000](#) Sb. (dále jen „OSŘ“).

Po zjištění, že dovolání bylo podáno včas řádně zastoupenými účastníky řízení, že v řízení nedošlo k vadám, vyjmenovaným v § 237 odst. 1 OSŘ, které by založily přípustnost dovolání proti rozsudku odvolacího soudu, a že dovolání proti potvrzujícímu rozsudku odvolacího soudu není přípustné ani podle § 238 odst. 1 písm. a) a b) OSŘ, dovolací soud zkoumal, zda je dovolání přípustné podle § 239 odst. 2 OSŘ.

Podle § 239 odst. 2 OSŘ nevyhoví-li odvolací soud návrhu účastníka na vyslovení připuštění dovolání, který učinil nejpozději před vyhlášením potvrzujícího rozsudku, je dovolání podané tímto účastníkem přípustné, jestliže dovolací soud dospěje k závěru, že rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam.

Rozsudek odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam, jestliže řeší otázku, která nebyla v judikatuře vyšších soudů dosud řešena, nebo je vyššími soudy řešena rozdílně, nebo se odvolací soud od judikatury vyšších soudů odchýlil.

Žalovaní před vyhlášením rozsudku odvolacího soudu připuštění dovolání navrhli a rozsudek odvolacího soudu je rozhodnutím po právní stránce zásadního významu, neboť odvolací soud se při

aplikaci § 127 odst. 3 ObčZ odchytil od judikatury dovolacího soudu.

Nejvyšší soud uvedl v rozsudku z 5.11.2002, sp. zn. 22 Cdo 1281/2002, publikovaném pod C 1541 Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu, vydávaného nakladatelstvím C. H. Beck, že „právo vstoupit na pozemek za účelem obhospodařování sousedních pozemků nebo staveb nelze přiznat, pokud by jím došlo bez náhrady k omezení práva vlastníka sousedícího pozemku v rozsahu blížícím se nebo se v podstatě rovnajícím povinností plynoucím z věcného břemene“.

Tak je tomu i v daném případě, kdy četnost a pravidelnost požadovaných zásahů do vlastnických práv žalovaných se prakticky rovnají omezení založenému právem odpovídajícímu věcnému břemeni. Takové omezení bez jakékoliv náhrady by neúměrně zvýhodňovalo žalobce na úkor žalovaných. Žaloba, vycházející z § 127 odst. 3 ObčZ, nemůže proto v daném případě s úspěchem obstát. Zřízení věcného břemene, spočívajícího v právu cesty po přilehlém pozemku upravuje § 151o odst. 1 ObčZ jen ve prospěch vlastníka stavby a omezení práv vlastníka ve správním řízení je upraveno v § 110 odst. 2 zákona č. [50/1976](#) Sb., stavebního zákona, ve znění pozdějších změn.

Rozsudek dovolacího soudu spočívá v napadené části na nesprávném právním posouzení věci. Byl proto dovolacím soudem zrušen, stejně jako rozsudek soudu prvního stupně, na který se důvod zrušení rovněž vztahuje, a věc byla soudu prvního stupně v rozsahu zrušení vrácena k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1 a 2 OSŘ).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Dovolání](#)
- [Procesní společenství účastníků](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Odpovědnost za škodu](#)
- [Konkurs \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Mzda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oddlužení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Význam řízení](#)
- [Vzájemné plnění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)